

КОММУНИСТ ГЫРЫЛОВ

Боргой нутагай ажалшад коммунист Василий Гырыловыс байса мэднэгд. Гырыловыс тус нутагай зон, хүгшэн залуутуй ажалшад эрхим байн нүхэр гэж мэддэг. Гансашы өнэ бшэ, тэрэ болбол ажалыс зүбөөр эмхидхэгдэ, бэрхшээлүүдыс дабажа, юумэ бүхэндэ Удхэл гаргадаг бэрх хүтэлбэрлэгшэдэй нэгэн болоо.

Залуухан хүбүүн Василий 1939 ондо Дэрэстэйн хүсэд бшэ дунда бургуулине дүүргэж, өөрингөө түрэл, Сталиний нэрэмжэтэ колхоздо ажаллахаар шийдхэн байна. Тинн колхоз дээрэ ажаллажа эхилхэн байгаа. Хоног, харанууд үнгэржэл байба. Василий Гырылов колхозойнгоо гэгэгдэж ябанан тэрэ үедэ, түрэд колхозоо түрүү зэргэдэ, гаргахын тулада бусад колхознигуудтал адли эсэхэ сусахыс мэдэжгүй ажаллаа.

Тэрэ жэлэй декабрь нарада болон тоосоотон-хунгуулин суглаан дээрэ Василий Гырылов комсомольско эхин организацион секретаряар хунгадана. Тинхэдэ тус организацинда оройдоол II гэшүүд тоолододог байгаа.

Түрүүшын үедэ ажалдан хэдыс бэрхшээлүүдэй ушарбаршыс, Василий Гырылов тэрэнхээ сухарингүй, нугаршагүй зориг гарган тэмсэдэг хэн. Тэрэ болбол нэн түрүүндэ өөрингөө организацие улам олон гэшүүдтэй болгожо, колхозно таряашад ай дунда ехэ үргэгтэй, хүндэтэй болгохын түлэс бүхы эрдэм мэргэжлээ, ухаан бэлгээ үргэлээ бэйлэ.

Зүгөөр тэрэнэй ашаар тус организаци хүүлэй жэлүүдэй туршида аяар гурба дахин олон гэшүүдтэй болоо. Мүнөө энэ организацида гниа холо гаран комсомолцууд бии. Гэхэ зуура тус комсомольско организаци гансахан тоогойнгоо талаар ургаган бшэ, мүн бүхы дэлмээ

рингөө показательнуудаар магтаалтай болохон байна. Тус организациин гэшүүн Ханда Бунтуевагай даадаг комсомольско-залуушуулай отара ВЛКСМ-эй Обкомой ба айкомой дамжуулгын Улаан туугуулыс хэдэн нарын туршида бүхээр барилжа байна. Организациин 5 комсомолцууд ВЛКСМ-эй Обкомой, тинхэдэ нүхэр Гырылов өөрөө ВЛКСМ-эй ЦК-гэй хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагданхайнууд. Нүхэр Гырылов 1947 ондо ВКП(б)-гэй гэшүүн болоо. Тинн тэрэ сагнаа хойшо агитатороор хүдэлмэрлэхэ зуураа, энэ хүндэтэй ба харюусалгатай уялгыс үнэн сэхээр бэжлүүлнэ. Василий Гырылов ябанан лэ газартаа большевистскэ дүлэтэмэ үгэнүүдээрэ колхознигуудыс шэн зоригто ажалда зоригжуулдаг.

Мүн 1946 ондо, ород алфавит дээрэ зохоогдохон бурят-монгол үзэг бэшэгтэ арад зонисе хургажа хэмжээнүүд тухай БМАССР-эй Министруудэй Советэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоолой гарахата нүхэр Гырылов нутаг дээрэ энэ политическэ шухала хэргыс эгээн түрүүлэн бэжлүүлжэ эхилхэн байна. Тэрэ хада парторганизациин зүгшөөс культармеецээр томилогдохон байха юм. Тинн гансахан 1948 ондо аяар 17 колхознигуудыс шэнэ үзэг бэшэгтэ найнаар бургажа гаргаа.

Мүнөө Василий Вальжеевич Гырылов Боргойн сельсоветэй Кагановичин нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретаряар томилогдоно байба. Энэ хадаа ехээн харюусалгатай ажал гэшээ. Нүхэр Гырылов тус колхозой большевинүүдыс эрхимээр хүтэлбэрлэжэ, колхозоо республика соогоо алдаршуулха ябадалдан ажаллаа хүсэе.

Ив. Очиров.
Эдын аймаг.

Яруунын аймагай «Улаан-Туяа» колхоз нутагай үүлтэрэй хониныс метизацилла хүдэлмэрэс нилээд үншэй абуулжа байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: малажалай талаар республикын туршалгын станциин наутна соотрууныс нүхэр Гончикова метизациллан хониноо үзэжэ байна. О. Березниковой фото.

ЯРУУНЫН ҮҮЛТЭРЭЙ ХОНИД «Улаан-Туяа» колхозой малшадай найшаалта хэрэг

Арбаад жэлэй саада тээ «Улаан-Туяа» колхозой колхознигууд өөндэ хоорондоо нигэжэ хөөрлэддэг байгаа:

—Үнн хэтын малшад зон байнан аад, мүнөө хүртээр найн үүлтэрэй малгүй байнаби. Хониноо хараад үзүүл. Мяхааршыс, ноошооршыс тон бага. Найхан газетын хуудан дээрэ шэнэ үүлтэрэй хони үсхэхэ тухай хонирхолтой статья уншааб. Энэ хада «меринос» үүлтэрэй хонин болоо. —Гэжэ нэгэ колхозник хөөрхөн юм. Энэ үүлтэрэй хониной амидын шгнүүр 80—90 килограмм байдаг ба 5—6 килограмм нооно үгэдэг байн тухай хөөрлөдхөн хада бүтэдэс хонирхуулба.

—Манайда тинмэ хонид үдэжэ бирахугай бшэ аал,—гэжэ эндэ хөөрлөдөөшэдэй дундааа нэгэн хэлбэ.

—Угы, тингэжэ ханажа болохогүй. Иимэ үүлтэрэй хонидыс үсхэхэ еһотойбди. Хусануудыс асаржа, нутагайнгаа үүлтэрэй хонидто табиад байгаа наа, шэнэ үүлтэр абажа шадхаабди,—гэжэ үбгэжөөл хониншон хэлбэ. Энэ дурадхал бултантай зүгшөө найшаагдан байгаа.

Тэрэ жэлдэ еһото меринос үүлтэрэй 10 хуса худалдажа абанан юм. Эдэни хараад бүхы колхознигууд тон ехэ хонирхооб. Найн байринуудыс бэлдэжэ, таарамжатайгаар харууналга эхилэ хэн.

Тэрэнхээ хойшо эгээл 10 жэл үнгэрөө. Энэ үе соо шэнэ үүлтэрэй хонидыс үсхэхэ талаар Яруунын аймагай «Улаан-Туяа» колхозой хониншон нилээд гортой ажал бүтээб. Меринос хусануудыс нутагай үүлтэрэй хонидто табиа, тэдэньхээ гараган түлнүүдыс аяараа хүрэг болгон харууналга байба. Шэнэ үүлтэрэй хонидыс эрхим хониншон Дулма Цыреновада даалгажа үгээн юм.

1946 ондоо эхилээд, тус колхозой хониншон Бурят-Монголой малажалай талаар опынто станциин шэнэжэжэ хүдэлмэрлэгшэдтэй барилсаатай болжо эхилэ. Станциин хүдэлмэрлэгшэд нүхэд Пилданов ба Гончиков гэшүүд энэ колхозой фермэдэ ошожо, түсбэй еһоор шэнэ үүлтэрэй хонидыс үсхэхэ ябадалдан колхоздо тулаа. Тэрэнхээ хойшо колхозой хонидой үүлтэр бүри найжаржа, мяха, тоно ехээр үгэдэг, Байгал шадарай шэрүүн хүйтэн эрхэ байдалда тааралданхай, шэнэ үүлтэрэй хонид бии болоо.

Колхозой новаторнуудай ба научна хүдэлмэрлэгшэдэй амжалтан мүнөө элээр харгана. Метис эхэ хониндой амидын шгнүүр 50—55 килограмм болодог, 3—3,5 килограмм нооно үгэдэг байна. Тинхэдэ, нутагай үүлтэрэй хонин 30—35 килограмм болодог ба гурба дахин бага нооно үгэдэг байна. Эрбэнүүдыс шггэжэ үзэхэдэ, аяар 80 килограмм болодог ба 5—5,5 килограмм нооно үгэнэ.

Эндэ бии болгодохон метис хониндой ноониннын шанарай талаар онсо шалгардаг байха юм. Нутагай үүлтэрэй хониндой 1 килограмм ноониндой 1 метр шэрүүн сэмбэ нэхэжэ болохо байгаа наан, Яруунын метис хониндой 1 килограмм ноониндой аяар 10 метр ноонон бүд гаргажа болохо юм.

Гэхэ зуура, энэ хүсэд тогтуургажан үүлтэр бшэ. Энэ хадаа шэнэ үүлтэрэй бии болгодожо байн түүрүүшын шата гэшээ. Яруунын аймагай «Улаан-Туяа» колхозой хониншон энэ шэнэ үүлтэрэйгэй хонидыс саашадан улам найжаруулга, еһотой найн үүлтэрэй хонидыс үсхэхэ байһандан найданабди. Тинн тэндэхи хониншодыс иимэ хүсэлээр зоригжо, парти ба правительствен түүхэтэ тогтоолдо харюусажа байна.

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерств ба МТС болон газартаряалангай органуудай профсоюзай обкомдо

Полевой хүдэлмэринүүдыс эрхим шанартайгаар ябуулха республиканска мурьсөө дэлгэрүүлхэ тухай Иволгин МТС-эй бригадир нүхэр Каленых гэшын үүсхэлэй найшааха зуураа, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство ба МТС болон газартаряалангай органуудай хүдэлмэрлэгшэдэй профсоюзай областной комитет болбол «Газартаряалангыс болбосоронгы еһоор эрхимдэ бригадын» нэрээрэгэ олгохо условн гаргаа.

Энэ условитой бүхы бригадирнууд, комбайнернууд, МТС-эй бүхы хүдэлмэрлэгшэдэс танилсуулхыс МТС-үүдэй директорууд болон хүдэлмэрлэгшэдэй комитетүүдэй түрүүлэгшээр дурадхайн, социалистическэ мурьсөөндэ бүхы механизаторнуудыс хабаадуулан, мурьсөөндэ дунгуудыс гаргажа, үйлдэбэри суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, «Хүндэлэлэй Доскада» бшэжэ ба хэблэлдэ гаргажа байхыс дурадхайн байна.

«Газартаряалангыс болбосоронгы еһоор эрхилдэг бригадын» нэрээрэгэ олгохотой хамта, трактористнууд ба бригадирнууд Хүндэлэлэй Грамота үгтэхэ ба эрхим түрүү хүнүүдэй нэрэнүүд республиканска Хүндэлэлэй Доскада бшэгдэхэ байна.

«Газартаряалангыс болбосоронгы еһоор эрхилдэг бригадын» нэрээрэгэ олохын түлөө тракторна бригадануудай социалистическэ мурьсөөнэй УСЛОВИ

«Газартаряалангыс болбосоронгы еһоор эрхилдэг бригадын» нэрээрэгэ олохын тулада иимэ показательнуудыс туйлаха шухала гэгбэл:

1. Тракторна бүхы хүдэлмэри эрхим шанартайгаар ба агротехническэ болзор соо дүүргэхэ, хүдөө ажахын культурануудай ургасыс түсбөөр тогтоогдохондоо дэишэ хэмжээтэйгээр хуряаха ябадал хангаха ба натуро-түлбэрин түсбэе дүүргэхэ.

гыс хурялтын дүүрэгэнэй улам хоног соо дүүргэхэ.

6. Тракторна бүхы хүдэлмэри дүүргэгдэжэ, «Отлично» ба «Хүндэлэлэй» гэжэ сэнгэлтэйгээр колхозно тушаан абаха еһотой.
7. Харьята колхозуудтаа тариалансан севообородтой болололон жэлэй бобово ба залаата ургуулха, сөөрм нууруудыс болбохо, поли хамгаалха модо-рилгын түсбэ дүүргэхэ ябадалтан тулаамжа үзүүлхэ.

2. Тарянажалай бригадануудтай хээн социалистическэ мурьсөөндэ МТС колхоз хоерой хоорондохон догвоороор абган уялануудыс хүсэд дүүргэхэ ябадал туйлаха. Бүхы түрэлэй хүдэлмэри дээрэ агро-техническэ иимэ условинуудыс наринаар сахиха гэгбэл: хахалалгын, культувацциин, үрнэ тарилгын ба үтэжүүлгын гүнзгэн хэмжээе, үрбэ тариха нормыс сахиха, газараа тэгшэ, сэхээр хахалха ба тариха, полинуудай хирхагуудыс найнаар хахалха, харгунуудыс, модо тарилга ба севообородуудай хилыс зааган столбнуудыс гэмтэхэгүй.

8. Малажалыс хүгжөөжэ гүржэлэй түсбэ тухай ССР Союзай Министруудэй Советэй ба ВКП(б)-ЦК-гэй тогтоолой үндөөр, сабангай газарыс найжаруулха дагабаринуудыс дүүргэхэ, малай жэлэйс механизиранан аргаар лэдхэхэ түсбэ гүйсэхэхэ ба нилээд малажалда гэжээлэй база бшэжүүлхэ хэрэгтэнэ колхозуудтаа үзүүлхэ.
9. Тракторнууд ба прицепной шинянуудыс техническэ харууналгаабаарине наринаар сахиха, техническэ харууланай, эмхидхэлэй мала шалгаалан минн байдаг гаргахугай, бүхы машинануудын бүтэнөөр байлгаха ябадал гарха.

3. 1949 оной июниин 5 хүртээр пар хахалалгын түсбэе дүүргэхэ ба зунай турша соо тэрэниисе сээр байлха. Энэниисе бэсүүлгын тулада 2—3 дахин культувацци хэхэ ба парнуудаа заабол хоерложо хахалха.
4. Ороһото культурануудыс хүдэлмэрин 15 үдэр соо комбайнар хуряажа, намарай пар хахалалгыс октябрийн 1-хэ хожомдуулгангүй дүүргэхэ.
5. Хабарай бүхы хахалалга, пар, намарай пар, бүтэн газар ба заальсыс предпруджитгай плугаар хахалха. Солоомын узуурга лушени хэлрээр байлха.

10. Бүхы тракторнуудыс 2 хамсоо хүдэлмэрлүүлхэ, тракторист хэнэй халаанайнгаа нормыс дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадал туйлаха, условно трактор бүхэнэй заримда 300 түхэригөө доошо хэмжээтэй зөөри алмалга хангалта.
11. Техническэ буралсал эмхидхэ трактористнуудай ба бусад хүдэлмэрлэгшэдэй үйлдэбэрин дүлэс дээшлүүлхэ. Бригадын политсание (вагончигые) жэшээтэй рээр байлха.

«Агитаторай блок-нодой» наймадахи номо

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитацион талагай «Агитаторай блок-нодой» наймадахи номер хэблэлэй гараба.

«Эрбээдэ байгаа мүнгэ зөөри эрбээсэ түргэдхэлгэ — арадай хонин шухала зорилго» гээн ир. К. Мадаевай статья, «Агитаторай блок-нодой» наймадахи номо, «Агитаторай блок-нодой» гээн материалу хэблэгдэбэ.

Партийно-комсомольско хронико

ВКП(б)-гэй Хорин айком найхан болон өөрингөө бюро дээрэ колхознигуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрин ямараар абуулгажа байн тухай «Победа» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Вахрушевтай тоосоо шагнаба.

Нүхэр Вахрушевтай тоосоо шагнаад байхата тус колхоздо агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрин муугаар табигдаад байһанинь эли болоо. Олонхи агитаторнуудын газет, журнал болон бшэ бусад литературануудаар хангагдаагүй. Мүн тэдэнэр өөздынхөө участогуудта үннэйшье гараагүй байгаа.

Тинн тус бюро нүхэр Вахрушевтай хүдэлмэридэ байн дутуу дундагуудыс элээрүлжэ, ойрын сагта бэелдэхэ зорилгонуудыс зааба.

Найхан ВКП(б)-гэй Торин айкомой пленум болоо. Тус пленум дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Цыжипов аймагайнгаа тосхонуудай байдал ба тэдэниисе болбосоо түхэлтэй болгохо зорилгонууд тухай элидхэ хэбэ. Элидхэлшын ба үгэ хэлэгшэдэй гэмдэглэһэнэй еһоор, шэнэ барилгануудыс улам саашан үргэлжлүүлгэдэ онсо анхарал хандуулдаг.

Энэ хэрэгэй мүнөөдэрэй шухала асуудалнуудай нэгэн байһан тула тус пленум хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы шиндхэбэри абаба.

«Газартаряалангыс болбосоронгы еһоор эрхилдэг бригадын» нэрээрэгэ олохын түлөө бүхэ республиканска социалистическэ мурьсөөндэ дэлгэрүүлжэ эхилхэн И. Каленых гэшын хүтэлбэрлэгшэ бригадынхидай үүсхэлэй ВКП(б)-гэй Иволгин айкомой бюро найшаажа, тэрэниисе олоной дунда нэбтэрүүлжэ гээн тогтоол гаргаа.

Тинхэтэйгээ хамта, тус бюро нүхэр Каленых гэшын үүсхэлэйс бүхы бригаданууд дээгүүр зүбшэн хэлсэхэ ябадал эмхидхэхыс партиина организацинуудай секретарьнуудыс уялгалаа.

ВЛКСМ-эй Байкало-Кударын айком колхозно комсомольско организацинуудай секретарьнараа 4 үдэрэй семинар үнгэрэгбэ. Семинарта байлсагшад буржуазна культурааа советскэ культурын үлгү найн байһан тухай гээн, комсомольско суглаа хайшан гэжэ бэлдэжэ үнгэрэхэб, улаасхоорондын байдал гэжэ. мэтын элидхэлнүүдыс шагнаба. И. Яськов.

ВЛКСМ-эй XI съездын шийдхэбэринүүдыс дайшалхы еһоор дүүргэхэ

Найа боложо үнгэрхэн ВЛКСМ-эй XI съезд болбол коммунизм байгуулгын зорилгонуудыс шиндхэхэдэ залуушуулай хүсыс улам эршэдхэхэ съезд болоо.

М. ГАСЬКОВ,
ВЛКСМ-эй Обкомой секретарь

ВКП(б)-гэй ЦК болбол съездын нэрэ дээрэ элгээһэн амаршалга соогоо «Ленин—Сталиний партиин хэрэгтэй түлөө, коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэхэ ямаршыс бэрхшээлүүдыс дабан гарахаар бэлэн байдаг, айхыс мэдэхэгүй, элдүү дорюун, хүхюун солбон, өөздынхөө хүсэндэ найдадаг боецүүдыс залуушуулай дунда хүмүүжүүлхэ зорилгыс комсомолой урда табигдан байна. Тингээд, съездын шийдхэбэринүүд дотор ВКП(б)-гэй ЦК-гэй табигдан энэ дайшалхы зорилгыс дүүргэхэ заабари, комсомолой саашан ажал-абуулгын дэлгэрэнгы программа үгтээн байха юм.

рошиловай нэрэмжэтэ колхозой залуушуулай звено (звеньевод нүхэр Ринчинов) 20 гектар талмай дээрэ га бүхэнэй 35 центнер шэниснэ үлгшэ 45 гектар дээрэ га бүхэнэй 15 центнер шэниснэ ургуулхад гэгээн уялга абаад, мүнөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрлэжэ байна.

Эрхим найн шанартайгаар хүдэлмэрлэхын түлөө, үндэр баан ургаса ургуулха үндээс нуури мүн болохо агротехническэ гуримнуудыс сахихын түлөө тэмсэл залуу трактористнуудай дундашыс баһал үргэнээр дэлгэржэ байха юм.

Бурят-Монголой комсомольско организацион хадаа областной партиина организациин хүтэлбэри дор ажаллаха байхата дайны хүлгэй табанжэлэй зорилгонуудыс шиндхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсанга.

Тингээд, залуушуулай социалистическэ мурьсөөе, ажалай түрүү арга методые комсомольско организацинуудай заримань үшөөл хүсэд найнаар дэлгэрүүлжэ шаддагүй. ВЛКСМ-эй Түхэнэй айком социалистическэ мурьсөөе эмхидхэхэ хэрэгтэ еһо тэдгээр ханданхайна. Ушарын, залуушуулай звеноууд ба бригадануудай хүдэлмэри тухай тоо мэдээнүүдыс минн лэ суглуулдаг, аймаг соо мурьсөөндэ хэн ямар нууриисе эзэлбэ гэжэ тогтоол гаргадаг лэ луудаг байна.

«БУРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН»
1949 оной майн 8.

нуудай урда табиа. Тинмээхэ, үндэр баан ургасын түлөө комсомольско организацион бүхэнэй бүри эдэбхитэйгээр тэмсэхын хойнооно, ганса нэгэ хүнэй амжалтаар хүсэлээ хангагүйгөөр, харин бүхы бригаданууд ба звеноуудай, бүхы залуушуулай социалистическэ мурьсөөндэ орожо, эрхим найн амжалтануудыс туйлахан хойнооно оролдохо шухала.

ВЛКСМ-эй комитетүүд болбол эрхим найн шанартайгаар ажаллахын тулада залуушуулай гаргаһан үүсхэлэс үргэнээр дэлгэрүүлжэ, «комсомольско хиналтын постуудай» үүргыс үргэхэ, тэдэ постуудай элээрхэлхэн дутагдалнуудыс усалдаха байха уялгатай.

Комсомолой съезд болбол ниитын малажалыс хүгжөөжэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хэбаадалсаха гээн зорилгыс хүдөөгэй комсомольско организацинуудай урда мүн табиа. Республикын малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрлэжэ байгаа 118 комсомольско-залуушуулай бригаданууд малажалыс хүгжөөжэ гүрэнэй түсбүүдыс дүүргэхэдэ найн дүнгуудыс харуулба. Гэбэшье, малажалай фермэнүүд дээрэ комсомолцууд ба залуушуул үшөөл үсөөнөөрөө хүдэлмэрлэнэ. Адуу моридыс харгалзан шефтэ абаха хүдэлмэри зарим комсомольско организацинууд орхихорхинхой. Залуу малшадай түрүү дүй дүршэл мууса дэлгэрүүлэгдэнэ.

Ниитын малажалыс хүгжөөжэ гурбан жэлэй түсбэ тухай парти ба правительствен шийдхэбэринэс залуушуул ехэ эдэбхитэйгээр утга. Залуу малшад бүри ехэ уялгануудыс бэедэ даажа абанад. Тингээд байхата, ВЛКСМ-эй комитетүүдэй уялган хадаа залуушуулай үүсхэлэс али болохоор дэмжэн таража, абанан уялгануудаа дүүргэхэдэ залуу малшадта туйлаха ябадал болоо.

Комсомолой съезд болбол ниитын малажалыс хүгжөөжэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хэбаадалсаха гээн зорилгыс хүдөөгэй комсомольско организацинуудай урда мүн табиа. Республикын малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрлэжэ байгаа 118 комсомольско-залуушуулай бригаданууд малажалыс хүгжөөжэ гүрэнэй түсбүүдыс дүүргэхэдэ найн дүнгуудыс харуулба. Гэбэшье, малажалай фермэнүүд дээрэ комсомолцууд ба залуушуул үшөөл үсөөнөөрөө хүдэлмэрлэнэ. Адуу моридыс харгалзан шефтэ абаха хүдэлмэри зарим комсомольско организацинууд орхихорхинхой. Залуу малшадай түрүү дүй дүршэл мууса дэлгэрүүлэгдэнэ.

Комсомолой съезд болбол ниитын малажалыс хүгжөөжэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хэбаадалсаха гээн зорилгыс хүдөөгэй комсомольско организацинуудай урда мүн табиа. Республикын малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрлэжэ байгаа 118 комсомольско-залуушуулай бригаданууд малажалыс хүгжөөжэ гүрэнэй түсбүүдыс дүүргэхэдэ найн дүнгуудыс харуулба. Гэбэшье, малажалай фермэнүүд дээрэ комсомолцууд ба залуушуул үшөөл үсөөнөөрөө хүдэлмэрлэнэ. Адуу моридыс харгалзан шефтэ абаха хүдэлмэри зарим комсомольско организацинууд орхихорхинхой. Залуу малшадай түрүү дүй дүршэл мууса дэлгэрүүлэгдэнэ.

Комсомолой съезд болбол ниитын малажалыс хүгжөөжэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хэбаадалсаха гээн зорилгыс хүдөөгэй комсомольско организацинуудай урда мүн табиа. Республикын малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрлэжэ байгаа 118 комсомольско-залуушуулай бригаданууд малажалыс хүгжөөжэ гүрэнэй түсбүүдыс дүүргэхэдэ найн дүнгуудыс харуулба. Гэбэшье, малажалай фермэнүүд дээрэ комсомолцууд ба залуушуул үшөөл үсөөнөөрөө хүдэлмэрлэнэ. Адуу моридыс харгалзан шефтэ абаха хүдэлмэри зарим комсомольско организацинууд орхихорхинхой. Залуу малшадай түрүү дүй дүршэл мууса дэлгэрүүлэгдэнэ.

Ажалай түрүү арга методүүдыс үргэнээр дэлгэрүүлжэ, үйлдэбэрин нормыс болзорхоон урда дүүргэхын түлөө, продукцие түсбөөе гадуур гаргахын түлөө залуушуулай патристическэ хүдлөөе али болохоор дэмжэхэ гэжэ комсомольско организацинуудыс ВЛКСМ-эй съезд уялгалдан байна. Октябрыска революциин XXXII ой болотор жэлэйнгэ нормыс залуу хүдэлмэришэдэй бултада дүүргэхын түлөө комсомольско организацинууд бултадаа оролдохо еһотой. Хүдэлмэринэн залуушуулай үйлдэбэрин-техническэ буралсалыс ба ажабайдалыс найжаруулха талаар комсомольско орга-

низацинууд ехэ хүдэлмэри ябуулха байна.

ВЛКСМ-эй съезд болбол бургуулинуудай комсомольско организацинуудай урда ехэ зорилго табиа. Эрхим найнаар буралсаха гэжэ бургашадай гол патристическэ уялган мүн. Тинмээхэ, энэ гол зорилгыс шиндхэхэ хэрэгтэ бургуулинуудай комсомольско организацинууд бүхы ажал хүдэлмэрэ зорюулха еһотой байна. Ургажа ябаа залуу үетэниисе эрдэмдэ бургаха ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэнэ, бургуулинуудай комсомольско хүдэлмэри дээдэ хэмжээндэ үргэхэдэ парти ба гүрэлдэ үзүүлжэ байгаа тулаамжа улам шангадхыс «бургуулида комсомолой ябуулха хүдэлмэри тухай» ВЛКСМ-эй XI съездын гаргаган шийдхэбэри комсомольско организацинуудай эринэ.

гөөр бурадаг байха юм. Элдэ тагдалнууд залуулагдаха еһотой Пионерско организациин худамарине эрид найжаруулха шухала педагогическа талаараа бэйлэ хэлгүй, юрэнхы эрдэмээр бага нуудыс бургуулида пионерскэ хүдэлмэридэ табигда ябадалыс элэн болуулха хэрэгтэй. Пионерскэ хүдэлмэридэ эрхим багшанар-комсомолцууд табигдаха еһотой байна.

Бургуулин комсомольско организациин бүхы ажал-абуулган хандыс багшанарай ябуулха байгаа бургашад хэрэгтэ зорюулагданхай ба еһотой гэжэ комсомолой XI съезд тогтообо. Хүтэлбэри комсомольско организацинуудай бургалган хадаа бургуулин хүдэлмэри гүнзгэгээр мэдэжэ, бургуулинуудай ажал-абуулгыс найжаруулха зэргэтэй асуудалнуудыс партина ба ажахын организацинууд урда табин шийдүүлжэ байха еһотой.

ВЛКСМ-эй Уставта XI съезд дээрэ оруулагдан хубилтанууд комсомолой ажабайдалда угаа ехэ улам шанартай байха юм. Комсомолой тор демократие дам саашан дүүргүүлхэ, комсомольско организацинуудыс эмхидхэлэй-политическэ талаар бэхижүүлхэ ябадалда тэдэ билгалтанууд комсомольско организацинуудыс зорюула.

Съездын шийдхэбэринүүдыс дүргэлтэ эмхидхэлэй хүдэлмэрин дээрээр табигдан дээрээр дуудда байһанинь мэдэжэ. ВЛКСМ-эй XI съездын шийдхэбэринэс ажалтайгаар дүүргэхэ зуураа, областной комсомольско организаци болбол политическэ ба ажахын зорилгонуудыс шиндхэлгэдэ партина организацинуудай эдэбхитэй тулаамжа байһан өөрингөө үүргыс дээрэ үргэхэ байна.

☆☆

☆☆☆

☆

Илалтын агууха Үдэр

УРГАЛТА

Мүнөөдөр бидэнэр Илалтын Үдэрийг бийрүүлж байна. 1945 оной майн 9-эй түүхэтэ үдэр хадаа советскэ эзбэсэй, большевистскэ партиин, агууха вожднор Ленин—Сталиной хүмүүжүүлэн байгуулан Советскэ Армиин, советскэ эзбэсэй илаһанай бийрээр мүн. Энэ үдэр Советскэ Союз болбол үгэ дуугүйгөөр капитулявалха баатай болоһон фашистка Германияда эсэргүү даие илалта түгэлдээрэр дүүргэһэн байна.

«Эсэгэ оронойм хүндэтэ эрэгтэй-шүүд, эмэгтэйшүүд, Таатарык илалтаар дашарамдуулан амаршална!»— гэжэ радиогоор үгэ хэлэһэн нүхэр Сталин советскэ хүнүүдыг тэрэ үдэр амаршалаа ыэн.

Манай барагдашагүй уужам Эхэ ороной бүхэ газарнуудай хэдэн олон миллион хүнүүд агууха вождноргоо түрэл, инэг үгэнүүдыг долгилмо баяртайгаар шагнаа ыэн. Манай арадай бүхэ банал бодолынь, бүхэ мэдэрэлһын нүхэр Сталинда ханданхай байгаа бэлэй. Нүхэр Сталин хадаа дайнай түрүүлһэн үдэрөө эхилэн гитлеровскэ Германияда эсэргүүсэһэн Советскэ Союзай тэмсэлыг толгойлоһон ба өөрынгөө гайхамшаг ухаан бодлоор, өөрынгөө эбдэршгүй хатуу зориггоор манай оронийг илалтада асарһан байна.

Советскэ Армиин мүнхэ баатаршалгыг, социалистическэ Эхэ орондоо гүнзэгэйгөөр дуратай байуушадаргуу байхаар большевистскэ партиин хүмүүжүүлһэн алдарта сэрэгшүүдэй хэһэн героинескэ хэрэгшын советскэ арад хэзээдэшэ мартахгүй юм.

Сталинскэ сэрэгэй наукин хургууды гаран алдарта манай полководцуудыг, муухай мэхэтэй ба хорото дайсаные үблэг дээрһэн сүхэрүүлэн унагахын тула бүхэ хүсэ шадалаа нэгдүүлһэн алдарта манай пехотинцуудыг, летчикуудыг, артиллеристнуудыг, советскэ морягуудыг, манай сапернуудыг, миниметчикуудыг, связистнуудыг дуратайгаар ба гүнзэгэйгөөр мэдэрэн байжа бидэнэр бананабди.

Манай социалистическэ Эхэ ороной эрхэ сүлөөгэй болон бээ даанхай байдалай түлөө дайн байлдаануудта баатарай үхэлөөр наһа бараһан эрхим хүүбүүд, басагадайнгаа дурсхаалыг аруулаар тэмдэглэнэбди. Инэг дуратай Сталиндаа банал бодолоо хандуулжа, эгээл бэрхэ даабаринуудыг дүүргэһэн ба Эхэ оронойгоо түлөө ами наһагаа үгэһэн Николай Гастеллик, Виктор Талалихнай, Александр Матросовой, Зоя Космодемьянсканай, Лиза Чайкинанай, легендарна краснодонцуудай болон бусад олон геройнуудай нэрэнүүдыг советскэ хүнүүд хэтэ мүнхэдөө ханажа ябахал.

Верховно Главнокомандагыша, дэлхэйг агууха полководец И. В. Сталиной приказуудыг дүүргэн, советскэ эзбэсэтэ хүснүүд болбол 1941 оной йүүлд немецүүдыг Москва шадар үй бута сохиһон, агууха Сталинградска байлдаанда гитлеровскэ сэрэгүүдэй 300-мянганай бүлэглэлыг хүрээлжэ усадхаһан, дайсаные түүхэтэ Курскка байлдаанда бута сохиһон, сталинскэ арбан сохилтнуудыг 1944 ондо дайсаанда хэһэн байна. Эдэ арбан сохилтнууд болбол советскэ газарнуудыг фашистка бузарнууд-

наа сэрбэрлэхэ ябадалда хүргэһэн ба гитлеровскэ сэрэгэй машинные аймшагтай эхээр шандарһан байна.

Город-геройнуудай: Ленинград ба Сталинград, Севастополь ба Одессын мүнхэ баатаршалгыг советскэ арад хэзээдэшэ мартахгүй юм. Эдэ городуудыг хамгаалагшад советскэ нагнн газарай һөм бүхэниг аршалха зуураа, тон эхэ эрэлхэр баатарлигаар тэмсэһэн байна.

Гитлеровскэ Германия Советскэ Арми илаба, бүхэ советскэ арад илаба. Тылдэй ажалшад инэг дуратай вожд нүхэр Сталинойгаа урйалыг халуунаар дэмжэн харюусажа, бүхэ хүсэ шадалаа фронтдо туйлалха ябадалда ворюулаһан байна.

Нүхэр Сталиной түсэбөөр байгуулагдаһан социалистическэ промышленность Советскэ Армиине сэрэгтэй эрхим һайн техникер тагалтарайгүй хангадаг ыэн. Манай хүдэлмэришэд, инженернууд ба техникүүдэй хэһэн советскэ самоледууд, советскэ эзбэсэгжэлгэ, советскэ һомо хэрэгсэлнүүд сталинскэ сэрэгшүүдэй гарта байхадаа дайсаана мэрэгэнэр аладаг, хядадаг ыэн, тэрэниие үй буга сохое хээн.

Дайн сэрэг болбол колхозно байгуулалтын агууха хусыг, колхозно тариашадай патриотизмыг харуулба. Колхозуудай ашаар манай арми хадаа эдэе хоолоор ядалдаагүй байһан ба арад зон хэдөө ажалын продуктуудаар, промышленность—түүхэй эдэр саг үргэлжэ хангадаг ыэн.

Советскэ интеллигенци ороноо хамгаалтын хэрэгтэ үнэн шударгыгаар хүдэлмэрилдэг; Советскэ Армиин эзбэсэгжэлгыг, үйлдбэринн техникыг болоод эмхидхэлыг саг үргэлжэ хайжаруулдаг ыэн.

Дайн сэрэгтэй жэлнүүдтэ арадуудай хани барисан улам бүри бэхилэн ба дайнай бүхэ бэрхэшэлнүүдыг ба шалгалтануудыг дабажа гараһан байна. Манай ороной бүхэ арадууд өөрынгөө инэг дуратай социалистическэ Эхэ ороноо хамгаалхага нэгэн ханалтайгаар бодоһон байна.

Ленин—Сталиной парти хадаа фашистка буржуйтарашадта эсэргүү бүгэдэарадай тэмсэлыг зоригжуулагшан ба эмхидхэгшын байһан юм. Партиин эмхидхэхэ хүдэлмэринь советскэ ороной бүхэ арга хусыг дайсаные бута сохихо хэрэгтэ гүйсэд хабаадуулан, советскэ хүнүүдэй бүхэ зориг хусыг нэгдүүлһэн ба хамтын зорилго тээш хандуулан байха юм. Дайн сэрэгтэй үедэ большевистскэ парти болбол арад зондоо бүри түрэл дүтэ ба ажалшадтай үргэн олонийтэй улам нигта холбоотой болоһон байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалтын дайн хадаа советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын илагдашагүй эхэ хүсэ шадалыг, Советскэ Эзбэсэтэ Хүснүүдэй түгэлдэр хусыг, большевистскэ партиин политикын сэсэн мэрэгэн ба холо бодолтой байһыг эли тодоор харуулба.

Эсэгэ ороноо хамгаалтын дайн манай ороной бүхэ арадуудай дунда Советскэй Совзай хүтэлбэрлэхэ хүсэн бологшо агууха ород арадай гайхамшата габыаа, ород арадай тодо һонор ухаан бодолыг,

тэрээнэй тэмсэбэртэй шаяга зан абарие илангаяа эли тодоор харуулба.

Эхэ оронойгоо эрхэ сүлөөгэй болоод бээ даанхай байдалай түлөө тэмсэхэдээ бүхэ советскэ арад зон хадаа манай Верховно Главнокомандагыша советскэ оронийг илалтада асарха юм гэжэ бүхөөр найдажа даялалдан байна. Советскэ территория дээрэ дайсанай бузар муухай аша гаргажа байһан хүшэр хүндэ үдэрнүүд манайда байгаа юм. Харин эгээшье бэрхэ хатуу минутануудта манай арад айтаагүй. Юуб гэхэдэ, Сталиной байһан газартай илалта байдаг гэжэ тэрэ һайн мэдэлгэ байһан ба мэдэжэшье байна. «Дайн сэрэгтэй хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ Улан Армиине болоод советскэ арад зонийг Советскэ Союзай сэсэн мэрэгэн ба шалтарһан вожд—Агууха Сталиной ударидажа байһаниинь манай зол болобо гэшэ. Манай армиин алдарта илалтанууд манай ороной ба бүхэдэлхэйн түүхэдэ Генералиссимус Сталиной нэрэтэйгээр орохо юм» (Молотов). Манай Эхэ ороной түлөө, хүн бүхэнэймнай түлөө хэһэн бүхэ юумэнэйн түлөө бидэнэр манай сэсэн мэрэгэн вожд, багша ба инэг багша Сталиндаа дүлэтэ эхэ дураараа, тон үнэн шударгуу байшаараа харюусанабди.

Эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байдалайнгаа түлөө манай Эсэгэ орон хадаа агууха Сталиной гениднэ уялгатай юм. Фашистка богоолшолгоһоо Советскэ Армияр сүлөөлгэдэһэн Европын арадуудыг агууха Сталиной гениднэ уялгатай. Эб найрамдалай сталинскэ политикыг хэлбэрлэһэгүйгөөр ябуулжа байһан, дэлхэйн шэнэ дай бүжэрөөшэдтэ эсэргүүсэн өрид шангаар тэмсэжэ байһан хүсэн түгэс манай социалистическэ орон тээш мүнөө бүхэ түрүү хүн түрэлтэн найдамтайгаар харана.

Илалтын Үдэрыг бидэнэр табанхай һайндэрлэжэ байнабди. Манай социалистическэ гүрэн жэл эрэхэ бүри улам эхэ хүсэтэй болоно, советскэ арадай хүсэ шадалынь жэл бүри бэхилэнэ. Советскэ патриотизмын гайхамшаг хүсэн хадаа дайнай йүүлэй сталинскэ табанжэлэй зорилгыг амжалтатайгаар шиндэхэдэн мүнөөдөр манай арадта туйлалга; коммунизм тээшэ манай ябадалыг хурдадхана.

Демократийн хүсэн бүхэ дэлхэй дээрэ ургана, социализмын ба демократийн түлөө, бата бэхи эб найрамдалай түлөө бүхэ ороноудай ажалшадтай тэмсэлыг улам шанга болоно.

Шэнэ дай үүдхэгшэдэй бузар муухай аша ябадал гаргахадан, советскэ патриотизмын агууха идеянуудээр нэбтэрһэн советскэ арад болбол нэрэмжээ улам дээшэн үргэжэ, сталинскэ табанжэлыг дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тула, социалистическэ гүрэнэйгөө сэрэгтэй ба экономика хусыг шадалыг саашадан бүхэжүүлхын тула хүсэ шадалаа улам зангидаг харюусана.

Социалистическэ Эхэ орондоо хизааргүй дуратай советскэ хүнүүд болбол большевистскэ партиин хүтэлбэр дор, нүхэр Сталиной ударидалта дор, шэнэ шэнэ илалтануудай түлөө тэмсэн, коммунизм тээшэ дабшана.

Виктор Васильевич Мельниченко уланзамай инженерүүдэй Воронежско институтда нуража байба ха. 1941 он. Дайн. Виктор Васильевич Эхэ һайхан орондоо инанган дурладаг байһан тулаада институтда дүүргэхыг хүлээгүгэй дайнда мордобо.

Сталинград — Прибалтика—Зүүн Прусс — Берлин. Эдэ хадаа советскэ солдадай дайшалхы зам мүн болоно.

Дайн дүрбэ. Виктор Васильевич Мельниченко нуража байһан институтда бусажа ерээд, тэрэнээ дүүргэбэ.

Улан-Удэ. Судно-заһабарилгын завод. Виктор Васильевич Мельниченко юрын инженерээр томилогдобо. Ажал хүдэлмэри дээрээ байхада абари зан һайнтай, мэрэгжэл шэдабари ехэтэй, үүсхэл оролдогдоор халинги байгаа. Тинхэдэн бидэнэр нүхэр Мельниченко заводой главна инженерээр дэбжүүлэбди.

Нүхэр Мельниченко дайнай эхилхэдэ юрын студент байһан аад, тэрэнэй дүүрбэнһээ хойшо дүрбэй жэл болоод байхада томо эхэ заводой главна инженер болоод байһана.

Энэ хадаа нүхэр Мельниченко ургалта, манай советскэ хүүбүүдэй ургалта гэшэ.

П. Востоков, Улан-Удын судно-заһабарилгын заводой директор.

Мэргэжэлээ нарижуулан хайжаруулха

Би Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууха дайнда хабаадалсажа, практистествена хэдэн шагналнуудтай хүртэһэн байнаб. Немескэ фашистарыг ба японско империалистарыг бута сохилсоод, Советскэ Армиин ээргэлээ 1946 ондо табигдаа бэлэб.

Энэ жэл хадаа манай агууха Эхэ ороной ажалшадтай дайнай йүүлэй сталинскэ табанжэлэй түсэбэ бөлүүлжэ эхилһэн үе мүн болоно. Би тэрэ жэл түрүүлһэнхээ Улан-Удын паровозо-вагонно завод дээрэ хүдэлмэрилжэ ерэһэн байгааб. Тинхэдэ ямаршыг мэргэжэлгүй байһан хүм.

Тинн заводой томохон цехүүдэй нэгэн болохо булад хайлуулгын цехтэ формовщикой ученигээр ороһон байгааб. Тинн 6 һарын туршдаа ученигээр нураад, формовщик мэргэжэлтэй болоһон байһаб. Тэрэ гүнзһээ хойшо үнгэрһэн үе соо би ажаллай нилээд эхэлһэн дүй дүрлэлтэй болооб. Шэнэ сталинскэ табанжэлэй үнгэрһэн гурбан жэлэй туршдаа хубита табанжэлэйгэ түсэбэ дүүргэд, мүнөө 1951 оной түсэбөөр ажаллажа байһаиб.

Тээд эдэ амжалтанууд миний һанаае орто амаруулһагүй. Мүнөө миний урдаа табяад байһан зорилгыг хадаа өөрынгөө олоһон мэргэжэлыг улам нарижуулан хайжаруулхын түлөө тэмсэхэ ябадал болоно.

А. Плеханов, Лениной орденто ПВЗ-гэй булад шудхалгын цехын стахановец.

Мүрысөөнэй ашаар

1949 ондо эбэртэ бодо мал үсхэ бэрнцхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын ябасыг шалгажа үзэхэдэ, Дамба Жамсуевай хүтэлбэрлдэг йүнэй-товарна фермэ бага бэшэ амжалтануудыг туйлаһан байна. Тингэжэ тус фермынхид Хорин аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой малшадтай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ тэрүү йуури эзэлэ.

Энэ түрүү зэргыг тус фермынхид яажа туйлаб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ, фермыг даагша нүхэр Жамсуев малшадтайлаа дунда социалистическэ мүрысөө болотоор дэлгэрүүлжэ шадла. Мүн тэдэнэй харюусалгыг дээшлүүлһэн ба ажалынь зүбөөр эмхидхэһэн байна. Энээнэй ашаар энэ жэлдэ мал үсхэ бэрнцхэ гүрэнэй түсэбэе 98,8 процент дүүргэд байна. Мүн түл балчын талаар горьтойхон амжагтануудыг туйлажа байха юм.

Тус фермэдэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар табидаһанхай. Эндэхэ агитаторнууд фермын малшадтай саг үргэлжэ хөөрөлдөө үнгэрэгдэг юм. Улаан булан, библиотеке хүдэлмэрилнэ. Фермын малшад хамта 17 хэтэг «Бурят-Монголой Үнэн» газетэ захинхай. Ажал дээрээ шэнэ амжалтануудыг туйлажа, колхозойнгоо показательнуудыг дээшэбэ үргэжэ, эдэнэр Советскэ арадай илалтын үдэрыг утгаба.

Х. Рыгзенова.

„БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН“ 1949 оной майн 8 3.

Коммунист Николай Бородавкин Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууха дайнда Сталинградта Берлин хүтөр дайшалхыг зам аар ябажа, Советскэ Союзай орден ба медуудар патналдан байна. Мүнөө нүхэр Бородавкин Лениной орденто ПВЗ-ыг мотельны пехто хүдэлмэрилжэ зуураа, халаан соо хоер нормо дүүргэв.

БУРАГ ДЭЭРЭ: Николай Бородавкин паровозой топкын нэгэ деталшыг тагнажа М. Минеевой фото.

Шираб НИМБУЕВ

НАЯ НАНАТЫН НАРАТА ЖАРГАЛ

Гүлмэрхэн зулгы зүлгэ дээгүүр гэшхэлжэ, Гүнзгэ хубагаа нишэ тиншын йэтэлжэ, Сабэрхэн уһаа сабшалан дээрэ тараана, Сэдхэл соогоо баярай дали ургуулна.

Хээрэн шубуудай ирагуу хүгжэм шагнажа, Хэбтэһэн шулуу нэгэ нэгээр суглуулжа, Тэргэ уруугаа хангир-янгир шэдэлнэ, Тэрэлжын тэндэ тэрэнээ абаашаад, обоолно.

Шэбхын шүүтэр үтэгжүүлһэн хадамнай, Шэмэ ехэтэй ногоон эндэ ургахал, Гектар бүринн зуугаад бухал абтахал, — Гэжэ һанаад, үбгэн баабай баясана.

Тохигорхон гаанандаа тамхаа хэжэ носоогоод, Туһамарша нүхэдэ хажуудаа дуудан асараад, Эрхим һайнаар хүдэлнэт гэжэ магтана, Эсэгын илдам зөлөөһөн нүдөөр шэртэнэ.

Һаяхан мандаһан наран урдаһаань эһенэ, Һайхан хабарай йэбшээхэн инурын эльбэнэ, Хүхэбтэр ягаахан сэгсгүүд дороһоонь эһинэ, Хүбэндэл сагаахан үүжнүүд дээгүүрнэ тамарна.

Урин сэгээн уйнар соогуур гүбээдэ, Ургын һалхяр хонид гүйлдэн ябана, Саяк шэрэһэн трактор тэндэ тооһорно, Сэхэ хойноһоонь баһа нэгэн ошоно.

Сарюун баабайн досоонь улам зэнхынэ, Саагуур холуур ухаа бодолын ниндэнэ, Наһан дээрээ үшөө наһаһалхай, Нарата золоо үшөө удаан эдлэһэйб, —

Гэһэн хүсэл баабайн һанаа эзэлнэ, Гэрэлтэ сагаан һара шэнгээр һалбарна, Һалхита үндэр Саяан дээгүүр ниндэнэ, Долгито номин Байгал дээгүүр хиндэнэ.

Сутайн суутай хвнүүд

Могойто, Боом, Сагаан-нуур ба маргаатын талануудаар бэлшэжэ байһан 3500 гаран хонид, 1000 гаран үхэр ба хэдэн зуугаад адуу малыг харыхада, сээжэ зүрхэндэ омог баяр түрэнэ. Эндэ адуу мал эсбэрлэхэдэ эгээл таарамжатай болог. Нарин бутуула үбнэтэй, гол шадараа марса хужар элбэгтэй.

Һамаарай һэрюун үглөөгүүр бэлшээдэ гаража ябаһан малнууд тобир гарнаа даажэ ядаһан шэнгээр туна яма юумэд ябадаг. Урдань ганса орсогор балгааһан байһан жэгдэ һайхан гүбээ балгааһатын гүбээ гэжэ нэрлэдэг байлаа. Тээд мүнөө энэ гүбээ хадаа «Алтан мүндрэ» («Золотой мүндрэ») гэжэ нэрэтэй болоо юм. Тинн тэдэ товолиг хара шорой сооһоо алдыра шара шэнисэ халюуран урдадаг. Эгээл энэ баян нотагта Мунаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоний Молотовой нэрэмжэтэ колхоз хажууна. Энэ колхоз мал ба талын ажалыг жэгдээр хүгжөөнэ.

Хамтын хүсэн иладаг. Тинн энэ колхоз дээрэ хамтын хэрэгтэ өөрын бүхэ дура зоригыг үгэжэ, алдартай суутай болоһон хүнүүд олон. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууха дайнда хабаадажа ба дайнай жэлнүүдтэ, тэрээнэй хойто жэлнүүдтэ энэ дээрэ шалгаржа, правитель-

ствын дээдэ шагналнуудыг абаһан зонууд энэ олон. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, энэ колхозой гэшүүдэй олонхын үбсүүн дээрэ орденууд, медальнууд яларна. Хүдэр шамбай бэтэй, ажал хүдэлмэри ударидаха, хүтэлбэрлэхэ талаар хэнэйшье хубүүндэ булгдангүй ябадаг Цырендоржи Бармитов колхозой түрүүлэгшээр ажаллана. Энэ хүн хэдэн жэл соо байлдаанда ябажа, Эсэгэ ороноо хамгаалсаа. 3500 хонитой фермыг дайнай инвалид, орденто нүхэр Дашинима Бальжинмаев хүтэлбэрлэдэг юм.

Сталинград шадарх байлдаанда хабаадаһан, тэндэх гал дүлэн соогуур большевистскэ хатуужалтай болоһон Бальжинима Доржиев мүнөө хүсэтэ трактор жолоодон ябана. Фронтвик Дамба Раднаев колхозой нэгэ бригадыг хүтэлбэрлэдэг. Энэ нүхэр мүнөө жэлдэ үндэр ургаса хуряахын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

Колхозой центрын культурина болбосон байдалтай болонхой. Радио ханхинажа, үдэр бүрин һониние зугаална, тэрэниие колхозник шагнажа, үглөөдэрэйнгөө ба саашанхй зорилгое мэдэнэ.

Ж. Жамбуев

Сталинскэ шантай лауреат урлзурааша П. А. Бривоговой зураһан «Илалта» гэжэ зураг.

ТАСС-эй фотохроһио.

ЗАЙГРАЙН АЙМАГТА

ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ БАРИУЛАГДАБА

Хэлхээ холбооны конторнуудай область хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ нэгдэхи квартал соо булжа гараһанай түлөө аймагай хэлхээ холбооны контородо БМАССР-эй Министруудэй Советэй дамжуулгын Улаан туг ба 2 мянган түхэриг мүнгэн шан үгтэхэ болоһон байгаа.

Апрелийн 24-д хэлхээ холбооны хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөн дээрэ Заиграйн аймгүйдэсэкомой түрүүлэгшэ нүхэр Мезерин конторын начальник нүхэр Прудникова Улаан тугын баруулба. Мүн 29 хүндэ мүнгэн шан үгтэһэн байна.

ШЕФТЭЭ АБАНХАЙ КОЛХОЗДОО ТУХАЛНА

Заиграйн дунда тургуули (директорын нүхэр Гончиков) Ново-Брянск сельсоветэй Тельманей нэрэмжэтэ колхозы шефтэ абанхай. Тургуулин турагшад багшанарайнгаа хүтэлбэрээр колхоздо, илангаа социалистическэ Ажалай Герой нүхэр С. К. Киселевой бригаада ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Мартын 28—29-эй үдэрнүүдтэ 17 турагшад багша Л. Военская гэгшын хүтэлбэрээр хэлэн элдхэл ба хөөрлөөнүүдые үнгэргөө.

Баяр 20 турагшад С. К. Киселевой бригаада 30 центнер үнэһе ба шубуунай аргал абаашаа хүгэжнэ. «Колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ малажалы хүгжөөхө гурбан жэлдэй (1949—1951 онуудай) түсэб» тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Министруудэй Советэй тогтоолдо зориулагдан ханын газетэ, «Дайшалхы хууданууды» гаргаха, полевой станууды шэмэхэ лозунгууды абаашаа үгэжэ юм.

Мартын 28—29-эй үдэрнүүдтэ 17 турагшад багша Л. Военская гэгшын хүтэлбэрээр хэлэн элдхэл ба хөөрлөөнүүдые үнгэргөө.

Баяр 20 турагшад С. К. Киселевой бригаада 30 центнер үнэһе ба шубуунай аргал абаашаа хүгэжнэ. «Колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ малажалы хүгжөөхө гурбан жэлдэй (1949—1951 онуудай) түсэб» тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Министруудэй Советэй тогтоолдо зориулагдан ханын газетэ, «Дайшалхы хууданууды» гаргаха, полевой станууды шэмэхэ лозунгууды абаашаа үгэжэ юм.

150 МЯНГАН ТҮХЭРИГЭЙ ШҮҮБЭРИ ТҮЛЭГДЭБЭ

Заиграйн аймагай нөөсэлгын касса энэ оной апрель бара соо СССР-эй арадай ажахы нэр-гээн бодхоохо ба хүгжөөхө гүрэнэй хоёрдох урьһаламжаар 150 мянган түхэригэй шүүбэринүүдые түлэһэн байна. Тэрэ тоодо: 5 ба 2 мянган түхэригэй шүүбэринүүд олон.

ТУРШАЛГЫН УЧАСТОК

Заиграйн дунда тургуули 0,25 га талмайтай туршалгын участогтай болохон. Энэ талмай дээрэ Заиграйн аймагай эрхэ байдалда долоон политий севообородой системэ нэбтэ-рүүлхэ талаар туршалганууд мичуринска агрономическа науки үндэһе буури дээрэ үнгэргэгдэхэ байна.

ТОБШО ХОНИНУУД

Нолхозой клуб. Додо-Худанай самовой (Хажыш) Молоотовой нэрэмжэтэ колхоз 120 хүнэй бууритай клуб баржа күүрбэ. Мүнөө шөнө клуба төмөрлөн гөсөлөөд, тэндэ радио тохьобо.

Радиотой болобо. Дээр-Ильинь сохой (Заиграй) Кировой нэрэмжэтэ колхоз радиозелтай болобо, колхознигуудайнгаа 50 лэртэ репродуктор тохьобо. Мүн колхозойнгоо центрике 8 километрын газарта байһан малай фермере «Родина» гэжэ радиоприемник тайба.

Турагшадэй восресник. Барай ехин турагуулин (Мухаршинов) турагшад восресник эмхидхэжэ, турагуулига тойруулжа модо тариха 40 гаран түхэ малтаба. Баяр эдэ түхэнуудтэ модо туу-«хэ» байна.

Түрэлхидэй сууглан. Загастайн дунда турагуулин (Сэлэнгэ) дирекци турагшадэй III четвертин дүгээр түрэлхидэй суугла үнгэргэбэ. Эдэ турагуулин директоре туралсалай талаар орлошо нүхэр Найданов шалгалтада бэлдхэл тухай элдхэл хэб.

Оролдосотой хүгшэн. «Майн I» колхозой (Захаман) 64 наһатай төмүүн Туртуева Цылик тэһе Унтаршэ үбэлэй үе соо 3-д бригадын тарнавай поли дээрэ 500 ашаг шэмбэ тарганан байна. Колхозой хүгшэн иижэ үндэ ургасын түлөө төмсөө.

Фото-выставка. Хизаары шэнжэлгын республиканска музей Берлин дээрэ элдхэл туг бодхоон Советскэ Армиин алдарты илтгэда зориулжа, фото-выставка эмхидхэбэ. Выставка соо Берлинэй түлөө тулалданууд, буу өбсөг, фанистека ятсан дүгүүр Советскэ авиацин хэлэн дайшалхы абуулганууд ба рейдстагай байһан дээрэ элдхэл туг бодхоон үе харуулагдава.

ИВОЛГЫН, БАРГАЖАНАЙ, ЯРУУНЫН АЙМАГУУД ХОЖОМДОНО

Шанарай түлөө звено, бригада бүхэн тэмсэхэ ёһотой

Аймагуудай мүрысөөн

Республикын аймагуудаар хабарай тарилгын ябаса тухай БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн 1949 оной майн 5.

Аймагууд	Оролсогч кунгуу-рай тарилга центнер
1. Хэжэнгын	32,2
2. Хорин	31,4
3. Закаменай	29,6
4. Бичурин	29,2
5. Кударын	28,3
6. Барбагатайн	27,0
7. Мухаршэбэрэй	26,0
8. Курумканай	24,5
9. Кабанскын	23,2
10. Прибайкальска	22,4
11. Торин	22,2
12. Кяхтын	21,1
13. Сэлэнгын	19,6
14. Заиграйн	19,0
15. Зэдын	17,3
16. Түнхэнэй	17,3
17. Яруунын	13,9
18. Байкало-Кударын	13,7
19. Баргажанай	10,0
20. Иволгын	8,7

Хабарай тарилгын ябаса тухай дээрэ толилогдохон мэдээн хадаа республикын колхозуудта полевой хүдэлмэринүүдэй хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһани харуула. Үнгэрһэн табан үдэрэй турша соо таригдан талмай хэмжээ хабарай тарилгын түсэбтэй жэшээл оройлоо 10,9 процентээр дээшлэһэн байна.

Иволгын, Баргажанай, Байкало-Кударын, Яруунын, Түнхэнэй, Зэдын, Заиграйн, Сэлэнгын аймагуудай колхозуудта тарилгын хүдэлмэринүүд эхээн гээгдэлтэйгээр ба эмхигүйгөөр ябуулагдана. Мүн тэрэшлэн Кяхтын, Торин, Прибайкальска аймагуудта полевой хүдэлмэринүүд хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байха юм.

ВКП(б)-гэй олохон айкомууд, аймгүйдэсэкомууд, мүн тэрэшлэн хүдөө ажахын Министерствэ болон тэрэний нотагуудтай органууд болбол хожомдолы ойрын үдэрнүүдтэ усаджа, колхоз бүхэндэ хабарай тарилгы саг болзортоһ, үндэр шанартайгаар дүүргэхэ ябалды хангаха эрилтэ табһан ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой майн 3-ай тогтоолхо өһөдтөө шухала тобиололнууды хээгүй байна.

Шэниисэ ба хара таряа тариха агротехническэ таарамжатай болзор дүүржэ байна. Тинхэдэ хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдээр графитта орохын түлөө бүхы арга боломжонуудаа, хүсээ ба зэр зэмсэгүүдэ энэ дары элсүүлхэ, культура бүхэнэй тарилгы тогтоогдохон агротехническэ түсэбэй еһор тариха ябалды аймаг, колхоз бүхэндэ хангаха, энэ хадаа партийнай, советскэ болон газартаряаланай органуудай, колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй мүнөөдэрэй шухала зорилго мүн.

9—10 гектар хахална

СЭЛЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Селендумын МТС-эй тракторна № 5 бригадын тракторист Константин Тютрин хабарай полевой хүдэлмэрин эхилһэнхө хойшо үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана.

Нүхэр Тютрин Калининэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ «НАТИ» трактораар хүдэлмэрилхэ — зуураа, 6,9 га нормын орондо үдэр бүхэндэ 9—10 гектар хахална. Һүүлэй хэдэн үдэр соо 110 килограмм горючи алмаад байна.

142 килограмм горючи алмаба

Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан тракторист Жамьян Доржиев хайн ажаллаараа Эгэтын МТС-эй трактористнуудай дунда суурхана.

Залуу тракторист Доржиев полевой хүдэлмэрин эхилһэнхө хойшо нормооо үдэр бүри 150—186 процент дүүргэнэ. Энэ үе соогоо 142 килограмм горючи алмаан байна.

Үдэр бүри нэгэ гектар хахална

ХЭЖЭНГЭ. Чесанын сомоной «Улаан Таряашан» колхозой Урһэнэй участкай звеньевод нүхэр Александр Кукшинов апрелийн 18-һаа эхилээд, нэгэ эритэй анзаһаар үдэр бүри 1 гектар газар эрхим шанартайгаар хахална.

Намарай хара таряанда нэмэлтэ тэжээл үгэнэ

Кабанскын аймагай колхозууд агротехническэ науки амжалтанууды энэ жэлдэ анха түрүүшынхөө үргэнээр хэрэглэнэ. Эндэхи колхозууд 484 гектар намарай хара таряанда нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байна. Мүн 280 гектар борнойлоо.

Тарилгы гэдэргэнэ татагша

Иволгын аймагай Гурульбын сельсоветэй «Майн I» колхозой түрүүлэгшэ Загузин колхознигуудта ба унаа море тарилгада хүсэд элсүүлэгшэй. Зарим үдэрнүүдтэ поли дээрэ ямаршы ажал бүтээгдэнгүй. Тэрэһнээ гадна Загузин гэгшэ тарилга дээрэ хүдэлмэрилжэ байһаг колхознигууды гэр гэртэнэ таряажарихан, тракторай принципүүд, уна шэрэгшэд ба бусад хүнүүдтэ гэгшэ тарихынь зүбшөөһөн байгаа. Энэний эсэстэ 4 трактор Тахар гэжэ участкага 2 үдэр соо минн байба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ростовскэ областин Сальска районной «Гигант» гэжэ таряанажалай төмөхон совхозой тракторист стажовец В. В. Боравлевоий алрагет хабарай шэниисэ тариха ябана. ТАСС-эй фотохроника.

Кяхтаһаа бэшэгүүд

ТАРИЛГЫН ПОЛИ НОГООРЖО ЭХИЛБЭ

Аймаг соогоо түрүүлэн эртын тарилга эхилһэн Уляновай, Калининэй нэрэмжэтэ ба «Пограничник» колхозуудай түрүүшын үдэрнүүдтэ тарилгын шэниисэ ба ярицын полинууд ногооржо эхилбэ. Һүүлэй үдэрнүүдтэ хура бороо ехээр орожо, таряанай жэгдэ хайнаар ургажа эхилхэ ябадалда ехээн туһа хүргэв.

Эдэ колхозууд мүнөө үедэ эртын тарилгы хурданаар ябуулжа байна. «Красное знамя» колхоз бүришэ хайнаар хүдэлмэрилнэ. Эндэ ажаллада нүхэр Григорьевой тракторна бригада 200 гектар талмайда тарилга хээ. Тракторист М. Баннов гэгшэ үдэртөө 18 гектар хахалжа, даалгабарияа 250—300 процент дүүргэнэ.

Шанарай түлөө тэмсээнэгүй

Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлэй тарилгы то мүү шанартайгаар ябуулжа байна. Колхозой түрүүлэгшэ Данжуров, парторганизацин секретарь Цоктоев, таряан ажалай бригадир Хубитиев гэгшэд тарилгын хүдэлмэринэ хожомдолтойгөөр эхилэ. Тинн гээгдэлэй мүнөө хүртэр усаджа шадаагүй байһаар.

Тинхэнэ байтагай, энэ колхоздо шанары шалгалта, ажалай эмхидхэл тон муугаар табигданхай. Морин плугаар хахалагдан хэдэн арбаад гектар газары шалгажа үзэхэд, тэрэний гүнзэгшэ оройдоо 8—10 сантиметрээр хахалагдан байба. Плугшадай ба борнойлодой бүтэһэн ажалы хэншые тушажа абанагүй.

В. Марфина:

Тэрэшлэн тус звеногой агитатор А. Боткорова эрхим анзаһаа Куршиновһаа багашы гээгдэнгүй, нормоо 125 процентһэ доошо бэшэ дүүргэнэ.

А. Шадаев.

Тэрэшлэн тус звеногой агитатор А. Боткорова эрхим анзаһаа Куршиновһаа багашы гээгдэнгүй, нормоо 125 процентһэ доошо бэшэ дүүргэнэ.

А. Соболев.

Тэрэшлэн тус звеногой агитатор А. Боткорова эрхим анзаһаа Куршиновһаа багашы гээгдэнгүй, нормоо 125 процентһэ доошо бэшэ дүүргэнэ.

А. Антонов.

Тэрэшлэн тус звеногой агитатор А. Боткорова эрхим анзаһаа Куршиновһаа багашы гээгдэнгүй, нормоо 125 процентһэ доошо бэшэ дүүргэнэ.

С. Зодбоев.

Тэрэшлэн тус звеногой агитатор А. Боткорова эрхим анзаһаа Куршиновһаа багашы гээгдэнгүй, нормоо 125 процентһэ доошо бэшэ дүүргэнэ.

ХИЛЫН СААНА ЮУН БОЛОНОБ

ТАСС-эй телеграмнуудһаа

ХИТАДАЙ АРАДАЙ-СҮЛӨӨЛӨЛГЫН АРМИИН АМЖАЛТАНУУД

Арадай-сүлөөлөлгын арми майн 3-ай үдэр Чженцян провинцин столица — Ханчжоу гэжэ городы эзлэв. Тус армин чэстнуудай городто ороходон, эдэниие амаршалһан плакадууд хаа хаанайг нягданхай байба.

Город дотор тэрэ дары гурим журам нэрэгэгдэв.

Ханчжоу хадаа Шанхайһаа баруун-урагшаа 95 милийн хараанда байдаг, хэлхээ холбооны талаар шухала город юм. Эндэ 500 мянган хүн ажаһуудаг, Ханчжоуһаа гаран түмэр зам Шанхай хүрөөд, баруун-урагшаа Цзянси провинци гээшэ ошоно.

Арадай-сүлөөлөлгын армин сэрэгүүд амжалтата довтолгооо үргэлжэлүүлэн, улам саашаа дабшажа үргэлжэлөөр.

МНР-гэхэ ХЭБЛЭЙ УРГАЛТА

«Унэн» газетын тодорхойлон бэшэһэнэй еһор, Монгол Арадай Республикы дотор хэблэй хэрэг сэтэ эхээр хүгжэжэ байна. 1940 ондо орон доторн 6 газетэ ба 8 журнал хэблэгдэдэг байһан аад, харин мүнөө 28 газетэ, 10 журнал гардаг болобо. Аймаг бүхэнин хэблэгдэмэл газетэй болонхой.

ПРЕДПРИЯТИЮУД, ЭМХИ ЗУРГААНУУД БА КЛУБУУДА ОЛОНТООТ ХАНЫ ГАЗЭТЭНҮД ГАРГАГДАНА.

Марксизм-ленинизмтын классикуудай зохиолнууд, уранзохиолой ба научна номууд олон тиражтайгаар хэблэгдэнэ. Бэшгэ мэдэхэ зоний олон болохотой хамта номууд, газетнүүд ба журналнуудта эрилтэ улам ехэ болоно.

ИТАЛЬЯНСКА АЖАЛШАД ӨӨХӨДӨНГӨВ ЭРХЭНҮЭДЭЙ ТҮЛӨВ ТЭМСЭЖЭ БАЙНА

Бүхэ-итальянска ажалай конфедерацин (профсоюзнуудай) Гүйсэдхэхэ Комитетэй эрид шууд ябуулга хэһэнэй эсэстэ, промышленнигуудай (үйлэдбэрин эзэдэй) конфедераци хадаа профсоюзна эрилтэнүүдые, тусхайлбал — майн 3-һаа хойшо нийтын забастовко хэһэн химическэ промышленностин хүдэлмэришэдэй эрилтэнүүдые шийдэхын тулада профсоюзнуудай конфедерацитай хэлсээ хэһы зүбшөөрбэ.

ФРАНЦУЗСКА ПОЛИЦИИ ААША

Франс Пресс агентствын мэдэсэһэнэй еһор, французка полициинхинд хадаа недели бүрдэ хэблэгдэн гарадаг «Франс Д'Абор» гэжэ коммунистическэ газетын байрада ержэ нэгжүүл хэбэ.

ФРАНЦИДА УРДЫН ПАРТИЗАНУУДЫЕ АРЕСТОВАЛБА

«Франс Д'Абор» газетэй барисаатайда гэмнэгдэн, армин бо, дото албанда байгаа хэдэн олон офицерүүд французка засагаар хайдаар арестовалагдаба.

ГЕНЕРАЛ КЛЕЙ ТУШААЛ҂АА ГАРАБА

«Юманите» газетын мэдэсэһэнэй еһор, партизанска хүсэнуудые командалаг байһан полковник Дрюмон, Фран-тирерүүдэй ба партизануудай национальна комитетэй урдын түлөөлэгшэ офицер Гусе, Марсельдэхэ восстанин геройнуудай нэгэн — капитан Кайроль гэгшэд арестовалагдаа.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 'Американска' эзбэстэ хүсэнуудэй европейскэ сэрэгэй округой главнокомандалагша ба Германидахэ американска эзэмдэлгын зонин сэрэгэй губернатор генерал Клеван тушаалһаа гаралгы президент Трумэн баталаа гэжэ Сагаан Байшан соносхобо.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Польшын нүүрһэнэй промышленность апрелингээ түсэбые 100,1 процент дүүргэжэ гэжэ польско газетнүүд мэдэсэһэнэ.

Будапештын театрууд майн нэгэнэй үдэрнүүдтэ Максим Горькийн «Васса Железнова» ба «Дайсад» гэжэ хоер пьесэ харуулаа. Эдэний айхбаттар ехэ амжалтагайгаар үнгэрбэ.

Ливанска правительство сэрэгэй авиациноо тургуули нэхэын тулада 100 мянган ливанска лир хэмжээтэй аван үгэбэ. Ливанай оборонин министерство тус тургуули курсантнууды нийдэлгын хээлтэ ургахын тулада английска инструкторнууды уриха гэбэ.

Польшодохи «культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй» түрүүшын централна тургуули Варшавад нээгдэв.

Ородой агууехэ поэт А. С. Пушкинай түрэхэһнөө хойшо 150 жэлэй ойто зориулагдан, «Норвеги — СССР» гэжэ обществын гэгшүүдэй сууглаан Ослодо болобо. Энэ сугагшэ дээрэ норвежскэ олонийтын мянга үлүүтэй түлөөлэгшэд хабадалсаа.

Бишыхан фельетон

Хахархай дамаариты кара мэхэшэн

Хэжэнгэдэ анха «Коминтерн» хозой гэгшүүн байһан Раднаев Цырендоржи гэгшэ артелин ажал аргагүй айдаг, аралжаа наймаа хилээд, ара-үбэрөөр гүйлгээ «хүнгэн хүлтэй» хүн болоо гээд үнэй хэлсэдэг байһан юм.

Нэгэтэ, үни заяанда үхэһэн да хаядаһан ноохой ханза хайрдуудалжа хуутараа хахархай дамри, хангрихай ообоодой хоерые жорхое юм гэхэ. Тэндэ «шэнэ» дол, «сэсэн» ухаа гүйлгэжэ, олодо зөөрин онһон олодо, хондодоо хубарга болохо хэмжээгүйгээр эхгээшэбэ, тэгд үзэг таныхагүй байһандаа дол гэмшэжэ, тархияа тоһиш байха юм.

Удангүй заха үзүүрээр хоргоһон жамьянуудай нэгэн хэрэг номынь хэлэжэ үгөө ха.

Тэрэ гэгшээр тэнэжэ гараба... — Битнай уралдаа умтай, хурдаа хумтай болоо хүм, — гэжэ Цыдиргэ, Маарагтын үхэршэд ба түбэн үбэгд хүгшэдтэ үргэ дэлэжэ ябаһаар бодол соогоо болсогтаар соогоо талхатай бусадга болынь Чесанын эхинэй зон бай мэдэнэ.

— Ши бү хубилгаара, «ламын үдэ» бомбо галуураа гэжэ шам шэги кара мэхэшэни нэрлэһэн эрдэ үгэ бин юм, — гээд зарим хүнүнэй хэлэхэдшэ Цырендоржи тэбхэр хара шарай тэмдэггүй, толлиг зузаан уралын томоолхой ябалал байдаг зангаараа.

Мүнөө тэрэ хүн «хаана хэнэй шаганса үхэгшэ ааб, халаг, ошоол олзотой ерэхэб» — гэжэ хара мэхшэнэй хобдог сэдхэл сэдхэжэ үбэртэнэ латаар бэшэһэн түбэд но хажууһаан халахгүй хахархай маари хоер Цырендоржин мэхэшэ гын зэмсэг болонхой.

Иймэ хара мэхэшэниие нотатга багтааха аргамнай үгы гэжэ тэдэн ард зон хэлсэдэг болоо.

Б. Базаров.

Мүнөөдөр Улаан-Удэ

★ Бурят-Монголой Гүрэнэй Диний орденото оперо ба балет театрга — үдэрэй 2 часта ба үдэшин 8 час 30 минутада ородой думын театрын артистарай хүсэ А. Баряновой «Тэрэ талада» тэмдэктэй пьесэ харуулагдаха.

★ Ородой гүрэнэй драмын театрга — үдэрэй 12 часта ба үдэшин 8 часта Г. Владычинагай «Василия Прекрасная» гэжэ гурбан үйлэт дүрбэн картинатай пьесэ табигдаа. Һүүлэрнэ духовой оркестрын хужам доро танца болохо.

★ Гүрэнэй Бурят-Монголой филармонидо — үдэшин 9 часта твческэ вечер боложо, концерт харуулагдаха. Һүүлэрнэ танца болохо.

★ Уханзайхидай клубта — үдэшин 9 часта уранхайханай самодеятельностин концерт, Һүүлэрнэ духовой оркестрын хужам доро танца болохо.

★ Заводой клубта — үдэшин 9 часта «Залуу гварди» гэжэ уранхайханай кинофильм харуулагдаха.

★ Механизированнэй шөлэй заводой клубта — үдэшин 9 часта «Мини сагада» гэжэ уранхайханай кинокартина табигдаха.

★ Хирпинскы заводой, Милк консервын комбинатай ба Спирит заводой клубуудта — «Ленинград», «Машенька», «Дубровский» гэжэ кинокартинаууд харуулагдаха байна.

★ Городской культура ба амралтын паркида — үдэшин 9 часта нийтын сэнгэлгэн болохо.

Харуусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДА

«Прогресс» — «Лермонтов»

«Эрлэм» — «Салават Юлаев»

СОЮЗПЕЧАТНИН ОБЛАСТНОЙ ТАЛГАТА САГ ҮРГЭЛЖЭ ХҮДЭЛМЭРИЛХЭ БУХГААТЕР, ИНСТРУКТОР—РЕЗИСОР ХЭРЭГТЭЙ БОЛОДО БАЙНА.

Улаанууд тухай мэдэх адрсымы: Ленин, 61, Новаан почта, 3-й этаж, «Союзпечать».

Бурмонкоопсоюзай Улаан-Удэи Промкомбинат болбол Иволгин аймагай Халуута гэжэ арчаанай байдаг газарта барилгын модо ба хөрөөдэмэл модо; тэдэ сортын ба хэмжээний хабтагай болох хуудалана. Дургэдаһаа зүйлүнэ хуудалана хуудалана ажаахы болоно. Энэнь тухай мэдэх адрсымы: гор. Улаан-Удэ, ул. Энгельмань 1.